

Ekologické hospodaření a místa pro přírodu v krajině Rychlebských hor

Na začátku dubna uskutečnili pracovníci Bioinstitutu pracovní výjezd na dvě ekologická hospodářství zapojená do projektu „Ekozemědělci přírodě – prosazení nových přístupů v agro-envi programech; modelové farmy jako vzor pro ochranu přírody a krajiny na úrovni zemědělského podniku v zájmovém území Olomouckého, Moravskoslezského a Zlínského kraje“. Cílem byla hospodářství Ing. Bohuslavy Čáslavové ve Skorošicích a Ing. Vladimíra Lačňáka ve Vlčicích.

Krajina Rychlebských hor, fenomén jesenických Sudet

Rychlebské hory - Javornický výběžek severozápadně od města Jeseník, hraniční pohoří mezi Polskem a Českou republikou, jedno z nejpouštěnějších pohoří u nás. Oblast Sudet i zde znamená zaniklé osady. Některé obce byly dosídleny, ale mnohé byly srovnány se zemí a na jejich místě se rozšířil les, případně vznikly pastviny. Pozůstatky bývalého osídlení – ruiny, kamenné valy, sady či jednotlivé ovocné stromy. Množství jedinečných přírodních úkazů – jeskyně, skalní útvary, pozůstatky zalednění – bludné balvany, pazourky, kopce „oblíky“. Velké rozpětí nadmořských výšek na malém území ovlivňuje místní podnebí.

Hospodářství ve Vlčicích

Ing. Vladimír Lačňák s rodinou ekologicky hospodaří na 27,64 hektarech zemědělské půdy; na 13,61 ha orné půdy pěstuje obiloviny (špaldu, oves, ozimý ječmen) pro produkci potravin, krmiva i osiv, a dále brambory a bylinky. Na 0,22 ha zelinářské zahrady i letos porostou dýně Hokkaidó, cibule, pastinák, mrkev a opět bylinky. V ovocném sadu (0,57 ha) jsou třešně, hrušně, jabloně – Panenské čes-

Historický snímek Vlčic

ké, snad Boikovo, Parména, další odrůdy zatím nejsou určeny. Od loňského roku je v přechodném období 0,84 ha kultury „ostatní plocha“ určená např. pro kompostování. 12,40 ha zaujímají trvalé travní porosty – louky a pastviny pro chovaná hospodářská zvířata – krávy a kozy.

a mezičkami – pásy kdysi vysbíraného kamení zarostlé travinami – někde se stromy. Mezičky poskytují úkryty, zdroje potravy i místa k hnízdění pro hmyz, ptáky a další živočichy. Ve sníženině v pastvině se drží voda, což je důsledkem zatrubnění Mlýnského potoka. Jak postupně a citlivě doplňovat tento kousek zemědělsky užívané krajiny ve prospěch přírody i člověka, který tu hospodaří?

Po společné pochůzce po pozemcích následuje debata, během níž byl dohodnut následující postup: podél polní cesty bude vysazena alej asi 250 m dlouhá s 50 stromy – ve složení jabloně, hrušně, švestka, jeřáb; výsadba bude organizována tak, aby ranější a využitelné ovoce bylo blíž k farmě. Alej vytvoří krajinný prvek navazující na blízký zámecký park, propojí park s okolní krajinou a zřetelně vymezí polní cestu. Zamokřené sníženiny v pastvinách dají vzniknout

Mezička u Lačňákových

➔ tůňkám zejména pro obojživelníky. Na obě opatření podá Ing. Lačňák žádost o podporu z Programu péče o krajinu ministerstva životního prostředí; zpracování žádosti zajistí Bioinstitut. Diskuse pokračuje zvažováním možnosti revitalizovat zatrubněný Mlýnský potok – vrátit jeho tok na povrch a umožnit tak vodě co nejpřirozenější pohyb v travním porostu. To však představuje komplexnější průzkumy a zpracování projektu, a tedy podání žádosti o finanční podporu později.

Tůňka u Čáslavů ve Skorošicích

Hospodářství paní Čáslavové představuje dnes 10 hektarů travních porostů. Do budoucna se počítá s jeho rozšířením o další travní porosty i ornou půdu. Statek se nachází nad zamokřeným pozemkem,

Sníženina pro tůňku

Místa pro tůňky ve Skorošicích

Část revitalizovaného toku Včelničky na pozemcích ekologického zemědělce Miroslava Šrůtky v Kamenici nad Lipou

který není zemědělsky využívaný, je zarostlý zejména vrbami, vhodný právě na vybudování tůňek. Zde budou opatření pro přírodu představovat pokácení některých stromů, prosvětlení lokality, prohloubení tůňek na dvou až třech místech. I na tuto akci Bioinstitut pomůže s vypracováním žádosti o finanční podporu z Programu péče o krajinu MŽP.

O pokračování činností ve prospěch přírody a krajiny na hospodářstvích obou nových členů Klubu „Ekozemědělci přírodě“ budeme čtenáře našeho Zpravodaje informovat v některém z jeho dalších čísel.

Alena Malíková,
Bioinstitut,

Iva Lačňáková, Vičice
Stanislav Mudra,

akreditovaný poradce MZe pro ochranu přírody a krajiny

Foto: Pavlína Samsonová,
Martin Faltus,
archiv obce Vičice

MILÍ PŘÁTELÉ BIOLOGICKO-DYNAMICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ,

rádi bychom vás pozvali na setkání věnované tomuto způsobu zemědělského hospodaření a přístupu k půdě, rostlinám, zvířatům a krajině, založenému v roce 1924 Rudolfem Steinerem. Na tomto setkání bychom si rádi vyměnili zkušenosti a názory a popovídali si o tom, co nás u tohoto tématu zajímá.

Toto setkání bude takové, jaké si ho uděláme. Máte-li zájem zúčastnit se, napište nám proto také, o čem byste zde chtěli promluvit vy sami (například formou krátkého referátu), nebo o čem byste se naopak chtěli dozvědět více, jaké otázky si v sobě v souvislosti s biodynamikou nosíte.

**Setkání se bude konat
V SOBOTU 28. DUBNA
V ZÁKLADNÍ WALDORFSKÉ ŠKOLE
V PRAZE - JINONICÍCH,
od 9.30 do 16 až 17 hodin,
s obědem z vlastních společných zdrojů**

Během setkání bychom také rádi míchali preparát roháček a aplikovali ho na školní zahradu.

Chcete-li se zúčastnit, napište prosím na mail: radomil.hradil@seznam.cz (Radomil Hradil), případně zavolejte na telefon: 272 660 501 nebo 774 683 833 (Jan Valeška, PRO-BIO Liga).

Všem přihlášeným ještě zašleme bližší propozice.

*Srdečně zve přípravná skupina ve složení: **Alena Malíková, Miloslav Knížek, Petr Dostálek, Radomil Hradil, Jan Bežuch, Milan Barták, Pavel Bednář a Jan Valeška***

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

nadace
partnerství

| LIDE A PŘÍRODA

Zpravodaj podpořen z Programu švýcarsko-české spolupráce